

Anvisningar för skogsbruk nära kungsörnsbon

Allmänt

De här anvisningarna gäller alla skogsbruksåtgärder i närheten av kungsörnsbon, inklusive avverkning, virkestransport, plantering, plantskogsvård och dikning. Också buller eller verksamhet längre bort med fri sikt till boet kan göra att häckningen avbryts.

Anvisningarna har gjorts upp av Naturhistoriska centralmuseet vid Helsingfors universitet, Miljöministeriet, Jord- och skogsbruksministeriet, NTM-centralerna, Forststyrelsen och Finlands skogscentral vintern 2021.

Kungsörnsbon som ska skyddas

I myndighetsportalen i Finlands artdatacenters Laji.fi-databas syns information om kända kungsörnsbon som har varit i användning efter 1970. Kungsörnen har i allmänhet sina bon i gamla träd med starka grenar. De kan finnas i många slag av skog, till exempel skog i ett tillstånd som påminner om naturtillstånd eller skog i fröträdsställning. Ett kungsörnspar kan ha så många som sex alternativa bon, oftast dock två eller tre, som de ibland byter mellan. Bon som fallit ner stryks ur registret tidigast tio år efter att man fått informationen att boet fallit.

Handläggning av anmälningar om användning av skog nära kungsörnars boplatser

När ett känt kungsörnsbo finns på mindre än 1 000 meters avstånd från området i anmälan om användning av skog, skickar Skogscentralen de här anvisningarna till markägaren, upprättaren av anmälan och innehavaren av avverkningsrätten. Om det är mindre än 50 meter till boet skickar Skogscentralen dessutom informationen om boet och anmälan om användning av skog till områdets NTM-central, som vid behov ger närmare anvisningar om hur de här anvisningarna ska tillämpas i närheten av det specifika boet.

Hänsyn till kungsörnars boplatser i skogsbruket

Kungsörnens häckningstid infaller 1.2–31.7 i södra Finland och 15.2–31.7 i norra Finland (Kajanaland, Norra Österbotten och Lappland), och då är arten speciellt känslig för störningar.

I skogsbruket iakttas två zoner (skyddszon och störningszon) runt boet. På en cirka 50 meters radie från boet (skyddszonen) får inga skogsbruksåtgärder vidtas. Terrängen och markens egenskaper kan kräva en större skyddszon: man bör undvika att det blir fri sikt till boet och förutse hur stormar kommer att påverka trädbeståndet.

Också utanför skyddszonen måste man undvika alla störningar på en radie av minst 1 000 meter runt ett bo i användning (störningszonen). Utanför häckningstiden kan skogsbruksåtgärder utföras i störningszonen.

Vid avverkning utanför skyddszonen ska man undvika att det bildas en skarp gräns mellan skyddszonen och störningszonen. Det kan göras till exempel genom att välja kontinuerlig beståndsvård i närheten av skyddszonen.

Skydd av boplatserna

NTM-centralen undersöker från fall till fall och från art till art möjligheterna att skydda området. Om det i botrådets omedelbara närhet finns en sådan livsmiljö som avses i 10 § i skogslagen kan markägaren höra sig för hos Skogscentralen om möjligheterna att ingå ett tidsbundet avtal om miljöstöd.